

cetus

YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA

Cetus Espoo ry

2025

Sisällysluettelo

JOHDANTO	3
YHDENVERTAISUUS URHEILUSSA	3
YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN SEURASSA	4
YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA	4
HÄIRINNÄN JA SYRJINNÄN MÄÄRITTELY	4
HÄIRINTÄÄN PUUTTUMINEN SEURASSA	5
ET OLE YKSIN -PALVELU	6
LIITTEET	6
LIITE 1: OHJEISTUS VAPAAEHTOISILLE HÄIRINTÄÄN PUUTTUMISESTA	6
LÄHTEET	7

Johdanto

Tämän yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena on kuvata, miten yhdenvertaista ja tasa-arvoista toimintaa edistetään ja ylläpidetään uintiurheiluseura Cetuksessa. Yhdenvertaisuussuunnitelma täydentää seuran strategiassa kuvattua arvopohjaa. Tässä suunnitelmassa kuvataan myös toimintaohjeet tilanteisiin, joissa seuran jäsen kokee tai havaitsee puuttumista vaativan tilanteen.

Haluamme varmistaa, että kaikki toiminta seurassamme on eettisesti kestävä ja vastuullista. Urheilutoiminnassa tavoitteemme on edistää urheilijaksi kasvamista ja tulosten tavoittelua turvallisessa ilmapiirissä. Myös työnantajana haluamme toimia vastuullisesti. Seura sitoutuu kouluttamaan ja tiedottamaan yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista niin henkilöstöä kuin jäsenistöä. Emme hyväksy epäasiallista käyttäytymistä seurassamme toimivilta henkilöiltä. Tarvittaessa puutummme ongelmiin toimintamallimme mukaisesti.

Yhdenvertaisuussuunnitelma pohjautuu [Suomen Uimaliiton yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan](#), [Espoon kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan työntekijöille](#) sekä yhdenvertaisuus-, tasa-arvo- ja liikuntalakeihin. Suunnitelma on hyväksytty Cetuksen hallituksen kokouksessa 27.11.2024. Suunnitelman toteutumista seurataan vuosittain ja päivitetään tarvittaessa.

Yhdenvertaisuus urheilussa

Yhdenvertaisuus määritellään yhdenvertaisuuslain mukaan seuraavasti:

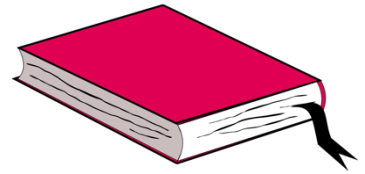
”Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.”

Lisäksi Suomen Olympiakomitea toteaa yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta urheilussa seuraavaa:

”Yhdenvertaisuus liikunnassa ja urheilussa tarkoittaa turvallista ja syrjimätöntä ympäristöä, jossa jokainen voi haastaa itsensä, edistää terveyttä ja saada merkityksellisiä kokemuksia. Sukupuolten tasa-arvo liikunnassa ja urheilussa tarkoittaa harrastamisen, kilpailemisen, vaikuttamisen ja näkymisen mahdollistamista kaikille sukupuolesta riippumatta.”

Näiden peruseriaatteiden mukaan voidaan määritellä yhdenvertainen toiminta seurassa. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ohjaavia lakeja:

- yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)
- tasa-arvolaki (1329/2014- alkuperäinen 609/1986)
- liikuntalaki (390/2015)

Yhdenvertaisuuden edistäminen seurassa

Cetuksessa haluamme varmistaa, että kaikilla on oikeus turvalliseen urheilu- ja harrastusympäristöön, ilman pelkoa häirinnästä, kiusaamisesta, väkivallasta tai epäasiallisesta käytöksestä. Seuramme keskeiset arvot – yhteisöllisyys, vastuullisuus, laadukkuus ja rohkeus – ohjaavat toimintaamme ja tukevat visiotamme olla kansainvälisesti menestyvä ja Espoon iloisin liikuttaja. Kannustamme seuramme jäseniä ennakkoluulottomaan, avoimeen ja arvostusta osoittavaan vuorovaikutukseen. Pyrimme rakentamaan ilmapiiriä, jossa seuratoiminnassa mukana olevien ihmisten moninaisuus nähdään arvokkaana asiana. Mikäli epäkohtia ilmenee, niihin puututaan selkeiden toimintamallien mukaisesti.

Yhdenvertaisuuden toteutumisen seuranta

Seuran jäsenten kokemuksia yhdenvertaisuuden toteutumisesta kartoitetaan vuosittain tehtävillä kyselyillä. Kyselyjen kautta saatu tieto ohjaa seuratoiminnan kehittämistyötä. Kyselyiden tulokset esitellään hallitukselle, joka päättää konkreettisista toimista yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Lisäksi hallituksessa arvioidaan vuosittain, onko yhdenvertaisuussuunnitelmaa aiheellista päivittää. Hallitus ja toiminnanjohtaja kokoavat kyselyn tulokset jäsenistölle ja työntekijöille tiedoksi. Lisäksi jäsenistöä, työntekijöitä ja sidosryhmiä tiedotetaan säännöllisesti seuran yhdenvertaisuuteen liittyvistä ohjeistuksista, yhdenvertaisuussuunnitelman muutoksista ja häirintään puuttumisen käytännöistä. Viestinnästä vastaavat hallitus ja toiminnanjohtaja.

Häirinnän ja syrjinnän määrittely

Yhdenvertaisuusvaltuutetun määritelmä häirinnästä:

”Häirintä on yhdenvertaisuuslaissa kiellettyä syrjintää. Laissa häirintä määritellään käyttäytymisenä, jolla loukataan henkilön tai ihmisryhmän ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti. Häirinnässä henkilö luo käyttäytymisellään kiellettyyn syrjintäperusteeseen, kuten esimerkiksi seksuaaliseen suuntautumiseen, alkuperään tai vammaisuuteen, liittyvän toista henkilöä tai ihmisryhmää halventavan, nöyryyttävän, uhkaavan, vihamielisen tai hyökkäävän ilmapiirin. Häirintä voi kohdistua yksilön lisäksi myös ihmisryhmään. Tämä tarkoittaa, että häirintää voidaan arvioida myös ilman yksittäistä henkilöä eli häirinnän uhria, johon häirintä olisi kohdistunut.”

Väestöliiton (Et Ole Yksin -palvelu) määritelmä seksuaalisesta häirinnästä:

”Seksuaalinen häirintä toteutuu silloin, kun sinuun kohdistuu sanatonta, sanallista tai fyysistä seksuaalissävyytteistä käytöstä, jota et ole toivonut. Seksuaalisessa kanssakäymisessä tulee aina olla kaikkien eli myös sinun suostumuksesi. Seksuaalisessa häirinnässä toiminta tapahtuu siis vastoin suostumustasi ja siten se saattaa loukata sinua ja sinun seksuaalisuuttasi, itsemääräämisoikeutta sekä kehollista ja emotionaalista koskemattomuutta.”

Molempien määritelmien mukaan olennaista on se, kuinka kohde käyttäytymisen kokee. Tästä syystä varsin helposti esimerkiksi huumoriksi tarkoitettu kommentointi tai muu toiminta voidaan kokea häirintänä.

Häirintään puuttuminen seurassa

Yhdenvertaisuutta edistetään tukemalla häirinnän ja syrjinnän vastaisen kulttuurin rakentumista seuran sekä huolehtimalla siitä, että ongelmatilanteisiin puututaan. Seuran johto huolehtii, että työntekijät saavat säännöllistä koulutusta häirinnän, syrjinnän ja muun epäasiallisen käytöksen tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta. Myös seuran vapaaehtoistoimijoille tarjotaan ohjeistusta häirintään ja syrjintään puuttumisesta ([liite 1](#)) esimerkiksi seuran järjestämien tapahtumien yhteydessä.

Kannustamme kaikkia yhteisömme jäseniä matalan kynnyksen yhteydenottoon tilanteissa, joissa jokin toimintaamme liittyvä havainto tai tieto herättää huolestuneisuutta tai epäilyksiä turvallisuuden vaarantumisesta. Kaikki yhteydenotot voi tehdä myös nimettömänä. Varhaisella ja tehokkaalla puuttumisella voimme ennaltaehkäistä ongelmien kärjistymistä.

Yhteydenoton voi tehdä...

- Cetusen verkkosivuilta löytyvän lomakkeen kautta: [Urheiluharrastuksen on oltava turvallista - Ilmoita epäasiallisesta kohtelusta \(office.com\)](#)
- Ottamalla yhteyttä seuran vastuuhenkilöihin: [Ota yhteyttä - Cetus](#).
- Ottamalla yhteyttä Cetusen häirintäyhdyshenkilöön (Salli Schreck): hairintayhdyshenkilo@cetus.fi. Huom! vastauksissa voi olla viivettä, kiireellisissä asioissa ole välittömästi yhteydessä toiminnanjohtajaan.

Kun puuttumista vaativa asia on tullut tietoon, edetään seuraavan toimintamallin mukaisesti:

1. Toiminnanjohtaja ja häirintäyhdyshenkilö arvioivat asian vaatimat toimenpiteet.
2. Toiminnanjohtaja päättää kuka ottaa vastuun toimenpiteistä käytännössä (esim. osapuolten kuuleminen).
3. Sovitaan / päätetään toimenpiteistä.
4. Varmistetaan asian riittävä seuranta.

Et ole yksin -palvelu

Väestöliiton Et ole yksin -palvelu tarjoaa apua puhelimitse tai chatissa: soita +358503025942 (ma klo 12–14) tai chattaa etoleyksin.fi (ti-ke klo 15–17.30, to klo 14-16).

Liitteet

Liite 1: Ohjeistus vapaaehtoisille häirintään puuttumisesta

Cetuksessa haluamme varmistaa, että kaikilla on turvallinen ja tervetullut olo seuran tapahtumissa ja toiminnassa. Kaikki Cetuksen tapahtumat ovat häirinnästä ja syrjinnästä vapaita sekä tapahtumissa noudatetaan [Espoon kaupungin turvallisen tilan periaatteita](#). Turvallisen tilan periaatteet koskevat kaikkia asiakkaita, työntekijöitä ja vierailijoita.

Miten voin omalla toiminnallani edistää turvallista ja tervetullutta toimintaympäristöä?

Otan muut huomioon ja kunnioitan muita. Omalla toiminnallani en loukkaa muita ja keskustellessa muiden kanssa huomioin kaikki ja kuuntelen kun, joku puhuu minulle. Autan, jos joku tarvitsee apua ja pyydän myös apua jos itse sitä tarvitsen.

Näen kaikki ihmiset yhtä arvokkaina ja tiedän, että olemme kaikki erilaisia. Kohtaan kaikki ennakkoluulottomasti ja ylläpidän ympäristöä, jossa jokainen voi olla oma itsensä. Käytän puhuessani sanoja jotka, ottavat kaikki huomioon.

En häiritse tai syrji toista. Annan jokaiselle kehorauhan ja kunnioitan jokaisen oikeutta koskemattomuuteen. En puhu tai käytäydä alentavasti tai epäasiallisesti muita kohtaan. Muutan käytöstäni, jos se on jonkun mielestä epämukavaa tai loukkaavaa.

Miten toimin häirintätilanteissa?

1. Puutu tilanteeseen ja rauhoita tilanne
2. Kuuntele mitä on tapahtunut
3. Kunnioita kaikkia osapuolia. Tehtäväsi ei ole arvioida toisten kokemuksia oikeiksi tai vääriksi.
4. Ohjaa henkilöt ilmoittamaan tilanteesta eteenpäin seuran yhteyshenkilölle tai Et Ole yksin -palvelulle.

Yhteydenoton voi tehdä

- Cetuksen verkkosivuilta löytyvän lomakkeen kautta: [Urheiluharrastuksen on oltava turvallista - Ilmoita epäasiallisesta kohtelusta \(office.com\)](#)
- Ottamalla yhteyttä seuran vastuuhenkilöihin: [Ota yhteyttä - Cetus](#).
- Ottamalla yhteyttä Cetuksen häirintäyhdyshenkilöön (Salli Schreck): hairintayhdyshenkilo@cetus.fi. Huom! vastauksissa voi olla viivettä, kiireellisissä asioissa ole välittömästi yhteydessä toiminnanjohtajaan.

Seuraan voi olla yhteydessä matalalla kynnyksellä. Lisää seuran toimintamalleista liittyen yhdenvertaisuuteen ja häirintään löydät seuran yhdenvertaisuussuunnitelmasta.

Lähteet

[Et ole yksin -palvelun materiaalia nuorille](#)

[Suomen Olympiakomitean yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma](#)

[Suomen Uimaliiton yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma](#)

[Yhdenvertaisuus.fi](#)

[Yhdenvertaisuusvaltuutettu](#)